

Tiek meklēti risinājumi OIK mazināšanai sezonālajai uzņēmējdarbībai

Publicēts: 16.02.2018.

[Jaunami](#)

“Obligātās iepirkuma komponentes (OIK) finansēšanas modeļa maiņa no šā gada 1. janvāra ir viens no Ekonomikas ministrijas izstrādātajiem risinājumiem Rūpniecības atbalsta programmā. Mūsu mērķis ir panākt zemākas izmaksas par elektroenerģiju gan vietējiem rūpniecības uzņēmumiem, gan iedzīvotājiem, tādēļ pēdējo gadu laikā veiktas virkne darbības, lai samazinātu OIK kopējo apmēru. Šā gada uzdevums ir izveidot efektīvu uzraudzības sistēmu OIK atbalsta saņēmējiem – “zaļās enerģijas” un augstas efektivitātes koģenerācijas elektrostacijām, lai nākotnē novērstu nelikumības un krāpšanos, par kādām uzzinājām pērnā gada beigās. Šobrīd nopietni strādājam pie elektrostaciju, kas saņem valsts atbalstu, pārbaudēm, lai pārliecinātos, ka valsts atbalsts netiek izmantot negodprātīgi,” uzsver Ministru prezidenta biedrs, ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens.

Ekonomikas ministrs šā gada 16. februārī sasauca darba sapulci, lai ar iesaistītajām pusēm pārrunātu obligātās iepirkumu komponentes (OIK) finansēšanas modeļa izmaiņas un pušu paustās bažas par reformas ietekmi uz atsevišķām elektroenerģijas patērētāju grupām. Sanāksmē piedalījās pārstāvji no AS “Sadales tīkli”, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, Zemnieku Saeimas, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes, Būvmateriālu ražotāju asociācijas, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, Latvijas Darba devēju konfederācijas, biedrības “Latvijas ceļu būvētājs”.

“Iepazīstoties ar pirmajiem OIK reformas rezultātiem, secināms, ka tā sasniegusi izvirzīto mērķi - šodien elektroenerģijas cenas Latvijas apstrādes rūpniecības ražotājiem ir konkurētspējīgas Eiropas reģionā. Energointensīviem uzņēmumiem OIK izmaksas ir zemākas kā Lietuvā un Igaunijā, arī Polijā. Prognozējams, ka apstrādes rūpniecības kopējais ietaupījums gadā būs aptuveni 8 miljoni EUR,” sanāksmes laikā uzsvēra ekonomikas ministrs.

Reformas būtiskākais ieguvums vērojams tādās nozarēs kā kokapstrāde, pārtikas ražošana un nemetālisko izstrādājumu ražošana. Latvijas ekonomikai nozīmīgi uzņēmumi jau apliecinājuši reformas pozitīvo efektu uz uzņēmējdarbību – AS “Valmieras stikla šķiedra”, SIA “CEMEX”, AS “Latvijas Finieris”, AS “Dobeles dzirnavnieks”, SIA “Avoti SVF”.

Vienlaikus sanāksmē tika pārrunāts, ka OIK finansēšanas modeļa maiņas rezultātā izmaksas par elektroenerģiju būtiski pieaugušas vairākiem lauksaimniecības, ceļu būves un citiem sezonāla rakstura uzņēmumiem, kuriem atsevišķos laika periodos nepieciešams liels jaudas pieslēgums, bet pastāvīgi tas izmantots netiek.

Līdz ar to sanāksmē tika pārrunāti vairāki iespējamie risinājumi, piemēram, izvērtēt iespēju palielināt periodu, kādā uzņēmēji var atteikties no jaudas uz laiku līdz 9 mēnešiem, kā arī veikt daļēju jaudas samazinājumu uz noteiktu laiku. Vienlaikus tiks vērtēta iespēja veikt pieslēguma sadalīšanu lielas jaudas un mazas jaudas pieslēgumā. Tāpat puses vienojās, ka pilnīga atteikšanās no liekajām jaudām jānodrošina ātri, ērti un bez maksas, izdevumus sedzot AS “Sadales tīkls”.

Sanāksmes nobeigumā puses vienojās, ka nedēļas laikā atbildīgās institūcijas rūpīgi izvērtēs iepriekšminētos ierosinājumus un sagatavos precīzus priekšlikumus, nosakot to ieviešanas laiku, kas tiks pārrunāti sanāksmē šā gada 23. februārī.

Vienlaikus jānorāda, ka OIK finansēšanas modeļa maiņas rezultātā arī 83 % mājāsaimniecību klientiem (pieslēgumiem) OIK samazinājusies vai radījusi nebūtisku ietekmi (līdz 1 EUR mēnesī). Tikai 0,8% mājāsaimniecību pieslēgumu šā gada janvārī novērots piegums virs 5 EUR mēnesī, kas lielākoties ir neapdzīvotas vai mazapdzīvotas lauku ēkas, garāžas vai sezonāli izmantotas ēkas ar vēsturiski izveidotu lielas jaudas pieslēgumu.

Tāpat Ekonomikas ministrija atgādina, ka aizsargātajiem lietotājiem pieejams valsts atbalsts - valsts sedz starpību starp regulēto elektroenerģijas cenu 0.1164 EUR par vienu kilovatstundu un lietotāja faktiskajām elektroenerģijas izmaksām. Aizsargātie lietotāji ir trūcīga vai maznodrošināta persona, trūcīga vai maznodrošināta ģimene, daudz bērnu ģimene, ģimene, kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti, personas ar I invaliditātes grupu.

Kā zināms, lai nepieļautu OIK un līdz ar to arī elektroenerģijas cenas strauju kāpumu, Ekonomikas ministrija jau līdz šim veikusi virkni darbības OIK sloga samazināšanai:

no 2012. gada netiek piešķirtas jaunas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros; OIK fiksēts 26,79 EUR/MWh apmērā, kas iekļauts arī vairāku pēdējo gadu valdību deklarācijās; radīts atbalsta mehānisms energoietilpīgiem apstrādes uzņēmumiem; novērsta elektrostaciju pārkompensācija, nosakot maksimāli pieļaujamo peļņas normu 9% apmērā; par 75% samazināts atbalsts AS "Latvenergo" TEC stacijām; veikta OIK diferenciācija pēc pieslēguma jaudas, kas būs spēkā no 2018. gada janvāra.

Tas viss nodrošinājis OIK izmaksu samazināšanu gan uzņēmumiem, gan mājāsaimniecībām ar 2018. gada 1. janvāri, kā arī valsts budžeta līdzekļu ekonomiju 70 milj. EUR apmērā un novirzīšanu citām vajadzībām.

Evita Urpena

Ekonomikas ministrijas

Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

Tālrunis: 67013193

E-pasts: Evita.Urpena@em.gov.lv; prese@em.gov.lv

Web: www.em.gov.lv

Seko mums Twitter: @EM_gov_lv

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>

<https://www.em.gov.lv/lv/tiek-mekleti-risinajumi-oik-mazinasanai-sezonalajai-uznemejdarbibai>